

**Breed Offensief: Stap naar harmonisatie .
Gemeenten kunnen meer beleid zelf harmoniseren. “We moeten de ongelijkheid onder ogen zien”.**

Het Breed Offensief is een belangrijke stap naar minder versobering en meer harmonisatie in het sociaal domein. Dit alles geeft de gemeenten de gelegenheid om zelf meer beleid te kunnen harmoniseren dan dat nu het geval is. We kunnen er niet onderuit: “We moeten de ongelijkheid onder ogen zien

Al jarenlang is er sprake van versobering in het sociaal domein. In de praktijk is langzaam aan duidelijk geworden dat deze versobering hier en daar té ver is doorgeslagen. Er zijn, door de jaren heen, onnodig veel drempels opgeworpen. In de praktijk is dit vooral zichtbaar bij gemeenten die erg terughoudend zijn bij het begeleiden en plaatsen van mensen met een beperking. De terughoudendheid is veelal gebaseerd op de hoge kosten die de re-integratie van mensen met een beperking met zich meebrengen.

De burgers worden geconfronteerd met een lokale overheid (gemeente) die veel drempels heeft opgeworpen en waar men ervaart dat men te weinig hulp en ondersteuning krijgt en dat daardoor de doelstelling van de burger door dezelfde burger moeilijk te verwezenlijken is.

Vanuit de landelijke politiek zijn bepaalde zaken ook geconstateerd en dat heeft geleid tot verandering in wetgeving. Verandering in de Participatiewet middels 8 maatregelen welke in de wet zijn opgenomen. Maatregelen bedoeld om verbetering in de uitvoering van de Participatiewet mogelijk te maken. De gemeenten krijgen, door de wetswijzigingen in de Participatiewet, meer vrijheden om en gunstiger beleid te gaan voeren.

Vanaf 01 januari 2023 zijn 3 verbeteringen in werking getreden binnen de Participatiewet namelijk:

- * De leeftijdsgrens voor de kostendelersnorm van 21 jaar is verhoogd naar 27 jaar. Aanleiding tot deze verhoging is, om te voorkomen dat jongeren het huis uitgaan en daardoor misschien wel dakloos worden, dit o.a. t.g.v. woningschaarste en huurlasten. De gemeente heeft hierin meer vrijheid gekregen en kan bv. meer maatwerk verrichten. Stel dat het gaat om iemand die mantelzorg verricht bij de cliënt die inwoont, wat is dan het effect van de kostendelersnorm?
- * De nieuwe vrijlating in de Participatiewet van inkomsten uit arbeid. Deze is gesteld op: 15% voor de duur van 12 maanden. Voor mensen uit de doelgroep loonkostensubsidie hangt niet het oordeel van de gemeente af. Er is zelfs de mogelijkheid van verlenging van deze regeling.
- * Gemeenten mogen iemand uit de doelgroep loonkostensubsidie een premie geven, ook als de cliënt jonger is dan 27 jaar. Dat is positief te noemen daar zij veelal sterk afhankelijk zijn voor hulp van de gemeente.

Vanaf 01 juli 2023 gaan de overige 5 veranderingen binnen de Participatiewet in werking namelijk:

- * Voor jongeren uit de doelgroep loonkostensubsidie geldt dan niet meer de zoekperiode van 4 weken voordat ze hun bijstandsuitkering kunnen aanvragen. Gemeenten moeten hen gelijk behandelen als iemand die 27 jaar is wat inhoudt, hulp bieden op meer kans krijgen op (betaalt) werk.
- * Er komt meer inkomenszekerheid voor mensen uit de doelgroep loonkostensubsidie, daar de gemeente het werkaanbod niet meer mag beperken tot deeltijdwerk. Hiermee wordt voorkomen dat mensen wel uit de bijstand komen maar niet het minimumloon gaan verdienen. De cliënt kan zelf wel kiezen om wel of geen deeltijdwerk te aanvaarden.
- * Mensen die hulp nodig hebben van een jobcoach kunnen dit opeisen zij hebben namelijk hier recht op. Als mocht blijken dat uit advies van een deskundige dit noodzakelijk en gewenst is dan kan de cliënt er aanspraak op maken. De gemeente moet deze dan ter beschikking stellen. Dits dus niet afhankelijk van gemeentelijk beleid maar een onderdeel van de Wet. Hiermee wordt ook eenduidigheid aan werkgevers gegeven.
- * De gemeente moet een betere en werkbare manier van aanvraagmogelijkheid van loonkostensubsidie gaan bieden én heeft een beslistermijn van 5 weken zodra de loonwaarde bekend is of niet noodzakelijk is. De beslistermijn is nu nog 8 weken vanaf het moment dat de aanvraag op papier staat. Nu is het afwachten hoe deze regel in de praktijk gaat uitwerken. Juist bij deze doelgroep is de starttermijn niet altijd even duidelijk.

*** Ongelijkheid onder ogen zien.**

De wet “uitvoeren breed offensief” grijpt in op gemeentelijke coördinatie en harmoniseert de uitvoering van de loonkostensubsidie door gemeenten. Echter, het is aan de gemeente zelf om spontaan meer te willen doen aan harmonisatie. Beleidsvrijheid is goed en daar kan de cliënt zijn voordeel mee doen maar we moeten ook wel de ongelijkheid onder ogen zien. Burgers begrijpen vaak niet waarom in de ene gemeente wel regelingen bestaan en in de andere gemeente dergelijke regelingen niet zijn uitgerold. Burgers kunnen dit ervaren als inbreuk op rechtseenheid. Daarbij in achtnemend, dat de Participatiewet een landelijke wet is op grondrechtelijke basis voor iedere burger tot stand gebracht.

Er zijn voorbeelden te over dat gemeenten op verschillende wijze te werk gaan in de uitvoering neem nu: de smartengeldvergoeding, de ene gemeente laat een derde vrij, de andere gemeente twee derde. De Sociale Bank doet het weer anders. De giftenvrijlating, in de Participatiewet denkt het Rijk aan een jaarlijkse vrijlating toegestaan van € 1.200,00 waarbij bijstandsgerechtigden aan giften mogen ontvangen.

*** Gelijkheid als belangrijke principe:**

Gemeenten zijn heel goed in staat zelf te harmoniseren. Het begint bij de wil en het bewustzijn dat gelijkheid een belangrijk principe is en dat de verschillen acceptabel moeten zijn voor de burgers. In de praktijk is gebleken dat mensen met een uitkering de verschillen het ergst merken.

*** Omgekeerd medebewind:**

De tijd is rijp om veranderingen in medebewind te realiseren. Veranderingen in de zin van moderniseren en daarmee de verschillen tussen gemeenten onderling te verminderen. Dit past in de gedachten van omgekeerd medebewind. De gemeenten signaleren hierbij maatschappelijke problemen. Daarmee lossen de gemeenten daar waar mogelijk de problemen op en dragen zorg dat het Rijk de randvoorwaarden in beeld gaan krijgen die daarvoor nodig zijn. Het Rijk sluit zich dan aan en draagt zorg voor wetgeving indien noodzakelijk. Het gaat hier in veel gevallen om algemene bijstand.

Bronvermelding:
StimulansZ.

Tilburg, 24 februari 2023,
Bestuur BUS